

си получили обратно книгитѣ. Така била възобновена за трети път библиотеката на Казанлъшката ученолюбива дружина „Искра“. Сега заработила още по-усилено. Имала много четци, предимно ученици от педагогическото училище, чиновници и учители, по-малко граждани, а жени почти никакъ. Лѣте, като се завръщали от селата прѣснатитѣ изъ цѣла България казанлъчани народни учители, четцитѣ на библиотеката се доста увеличавали. Презъ 1890 год. библиотеката проявила небивала дотогава дейность: имала 7911 посещения и раздаде 3241 книги за домашно четене. Презъ 1891 година посещенията се увеличили на 10,035, а раздаденитѣ за домашно четене книги на 4043.

По настояване на Бозвелиевъ презъ 1890 година били изписани отъ Русия за 600 лева (тогавашни пари) ценни научни книги и списания.

Но бързото развитие на библиотеката и народнитѣ четения не били по угодата на нѣкои мѣстни партизани. Тѣ започнали отначало да шушукатъ, а следъ туй явно да говорятъ, че чрезъ народнитѣ четения (лекциитѣ по астрономия, културна история и др.) и чрезъ библиотеката се разнася „безбожие и социализъм“. Учителитѣ отъ педагогическото училище, които държали лекции въ народния университетъ, били мъмрени и премѣстени. Мѣстнитѣ основни учители и чиновници, които работѣли въ дружината, били предупредени да не работятъ, защото ще пострадатъ. На ученицитѣ било забранено да посещаватъ дружествената библиотека и читалня.

Тѣй дейността на библиотека „Искра“ свършено отслабнала. Но не загаснала. Имало младежи — занаятчи, дребни търговци и основни учители — които продължавали да я крепятъ.

Но едно ново събитие нанесло тежъкъ ударъ на библиотеката. Презъ 1897 година започнали да събарятъ старото дружествено здание, за да построятъ ново. Библиотеката била разнасяна по частни здания, та много книги се похабили и изгубили. Строежътъ продължилъ около 3 години и презъ туй време никой не мислѣлъ за библиотеката.

Презъ 1901/1902 година бива избранъ за библиотекаръ народния учител В. Каравасилевъ. Той положилъ много трудъ и грижи да изнамѣри книгитѣ на библиотеката, да ги впише въ каталози и да ги нареди въ библиотеченъ редъ. Далъ му указания известниятъ по онова време плѣвенски библиотекаръ П. Ненковъ, който миналъ презъ Казанлъкъ и разгледалъ неуредената библиотека. Отъ Плѣвенъ той далъ обширни писмени упътвания на Каравасилевъ. Подредена библиотеката, презъ 1902 година имала 1,584 съчинения въ 1,607 тома и 1,720 екземпляра, на стойность 3,588 лева тогавашни. Читалнята имала около 20,000 посетители, отъ които 18,758 мъже и 538 жени, останалитѣ деца. Отъ библиотеката се ползували 1653 ученици, отъ които 165 жени и 1488 мъже; по професия: 331 учители, 179 чиновници, 89 търговци, 127 занаятчи, 8 свещеници, 87 работници, 693 ученици и 139 разни.

Библиотеката въ туй време нѣмала чиновникъ — библиотекаръ, а била обслужвана отъ секретаръ-управителя на дружината. Той раздавалъ и приемалъ книги следъ обѣдъ.

Отъ 1905 до 1915 година наставатъ черни години за Казанлъшката ученолюбива дружина „Искра“. Тя построява ново здание, но задължнява около 20,000 лева тогавашни пари, които съ лихвитѣ за нѣколко години се утроили. А приходитѣ свършено намалѣли. Зда-